

Koronavirus

Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen

THL:n seurantaraportti
viikot 4–9/2022, 9.3.2022

Viikkoraportin tietoja julkaistaan myös verkkosivulla: thl.fi/koronanvaikutukset

Katso aiemmat seurantaraportit:

[Koronaepidemian tilannekatsaukset 2020](#)

[Koronaepidemian tilannekatsaukset 2021](#)

[Koronaepidemian tilannekatsaukset 2022](#)

Viikkoraportin ovat toimittaneet:

Juha Honkatukia, tutkimuspäällikkö, THL

Laura Kestilä, tutkimuspäällikkö, THL

Merita Mesiäislehto, erikoistutkija, THL

Eeva Reissell, hallintoylilääkäri, THL

Pekka Rissanen, tietoylijohtaja, THL

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi.

Sisällys

Väestön hyvinvointi, terveys ja elinolot	3
Työttömien työnhakijoiden määrä laski vuoden 2021 aikana, tammikuussa 2022 määrä samalla tasolla kuin joulukuussa	3
Työmarkkina-asemaltaan heikoimmassa asemassa olevien lapsiperheiden palkkatulot laskivat ensimmäisenä koronakeväänä jyrkemmin kuin muiden lapsiperheiden	6
Väestön neuvonta ja ohjaus	7
Koronaneuvonnan yhteydenottomäärät laskivat selvästi helmikuussa	7
Palvelut ja etuudet	9
Äitiys- ja lastenneuvolakäynnit	9
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käynnit	10
Palvelunjärjestäjien arvioima neuvolapalvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys heikentynyt	11
Palvelunjärjestäjien arvioima kouluterveydenhuollon palvelujen saatavuus heikentynyt	11
Palvelunjärjestäjien arvioima opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys	12
Palvelunjärjestäjien arvioima mielenterveystyön palvelujen saatavuus samoin kuin henkilöstön riittävyys on korjaantumassa, mutta eri palvelumuodoissa esiintyy kroonisemmaksi muodostuneita ongelmia	12
lääkäiden henkilöiden kotiin annettavien sosiaalihuollon palveluiden tilanteen kriisi jatkuu- erityisesti henkilöstön riittävyys ongelmallista	13
lääkäiden henkilöiden ympärivuorokautiset asumispalveluissa henkilöstötilanne ja palveluiden saatavuus ovat entisestään huonontuneet koronatilanteen kiristyttyä	13
Erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuus	14
Palvelunjärjestäjien arvioima erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuus on heikentynyt erityisesti somaattisen vuodeosastohoidon kohdalla – taustalla on ongelmallinen henkilöstötilanne	14
Työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen tarve väheni tai pysyi ennallaan vuonna 2021 edellisvuoteen verrattuna, alkuvuonna ei suuria muutoksia	16

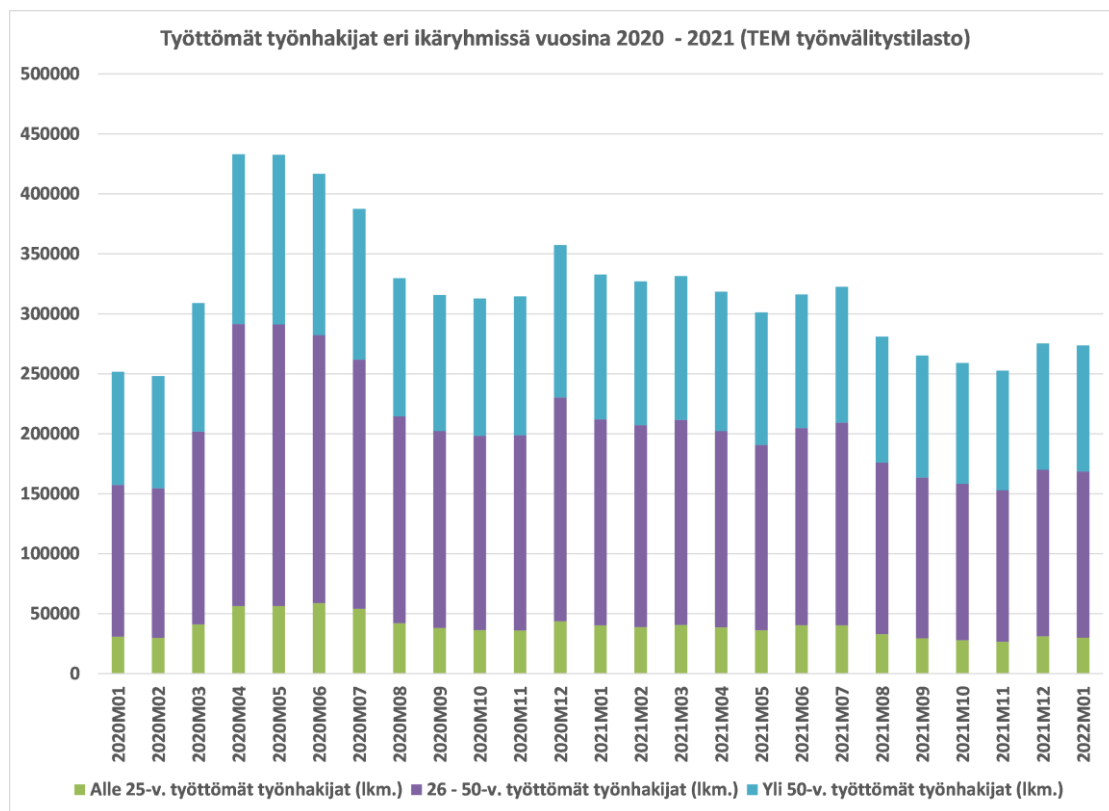
Väestön hyvinvointi, terveys ja elinolot

Työttömien työnhakijoiden määrä laski vuoden 2021 aikana, tammikuussa 2022 määrä samalla tasolla kuin joulukuussa

Juha Honkatukia ja Laura Kestilä

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi kevään ja kesän 2020 aikana kaikkiaan noin yli kahdella sadalla tuhannella. Vuoden 2020 loppua kohden lukumäärä laski selvästi, mutta vuoden lopulla työttömien työnhakijoiden määrä oli vielä toistasataatuhatta alkuvuotta korkeampi.

Työttömyys laski suhteellisen tasaisesti vuoden 2021 aikana, vaikka kesän aikana siinä tapahtuikin nousua, joka päättyi loppukesästä. Tammikuussa 2022 työttömien työnhakijoiden määrä vastasi tasoltaan vuoden lopun tilannetta. Alla olevaan kuvaan on koottu työttömien työnhakijoiden lukumäärän kehitys eri ikäryhmissä vuoden 2020 alusta alkaen TEM:n työnvälitystilaston mukaan.

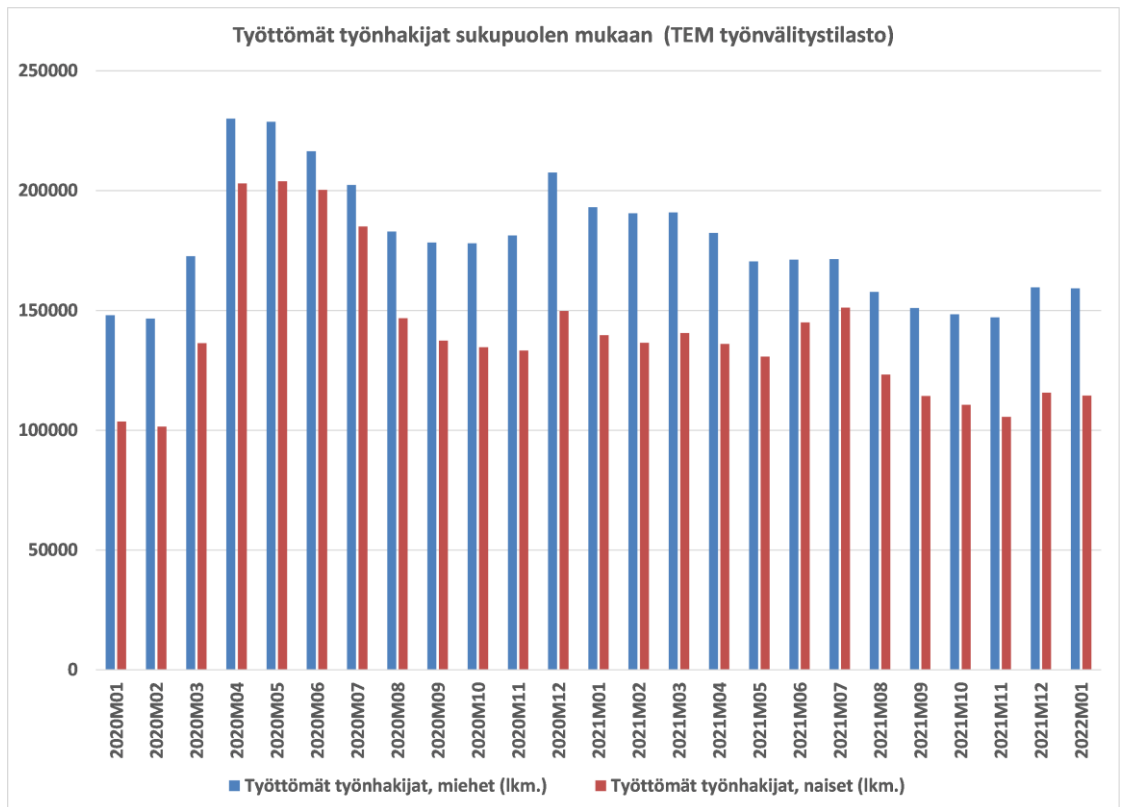


Kuvio. Työttömien työnhakijoiden määrä eri ikäryhmissä kuukausittain ajanjaksolla 1/2020–1/2022.

Lähde: TEM. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

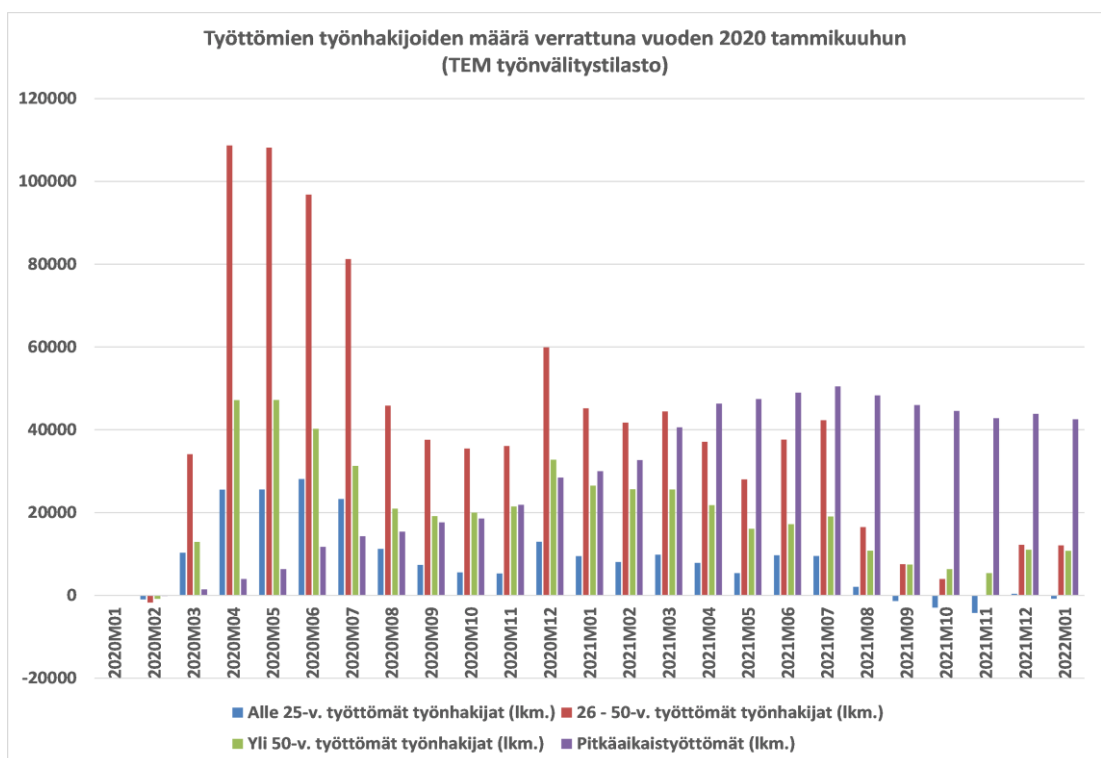
Vuoden 2020 kevään aikana työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi naisten osalta noin 99 000:lla ja miesten noin 83 000:lla. Tämä selittyy lomautusten ja työttömyyden kohdistumisena suhteellisesti naisvaltaisemmille (palvelu)aloille. Suhteellisestikin kasvu oli naisten ryhmässä suurempi, koska naisten osuus työttömistä työnhakijoista oli vuoden 2020 alussa pienempi. Vuoden loppuun mennessä suhteelliset erot kaventuivat.

Vuoden 2021 joulukuussa työttömien miesten lukumäärä oli noin 11 500 ja naisten reilut 12 000 korkeampi kuin vuoden 2020 alussa. Tammikuussa 2022 tilanne oli samankaltainen kuin joulukuussa. Alla olevassa kuviossa tarkastellaan työttömien työnhakijoiden määrän kehitystä miesten ja naisten osalta.



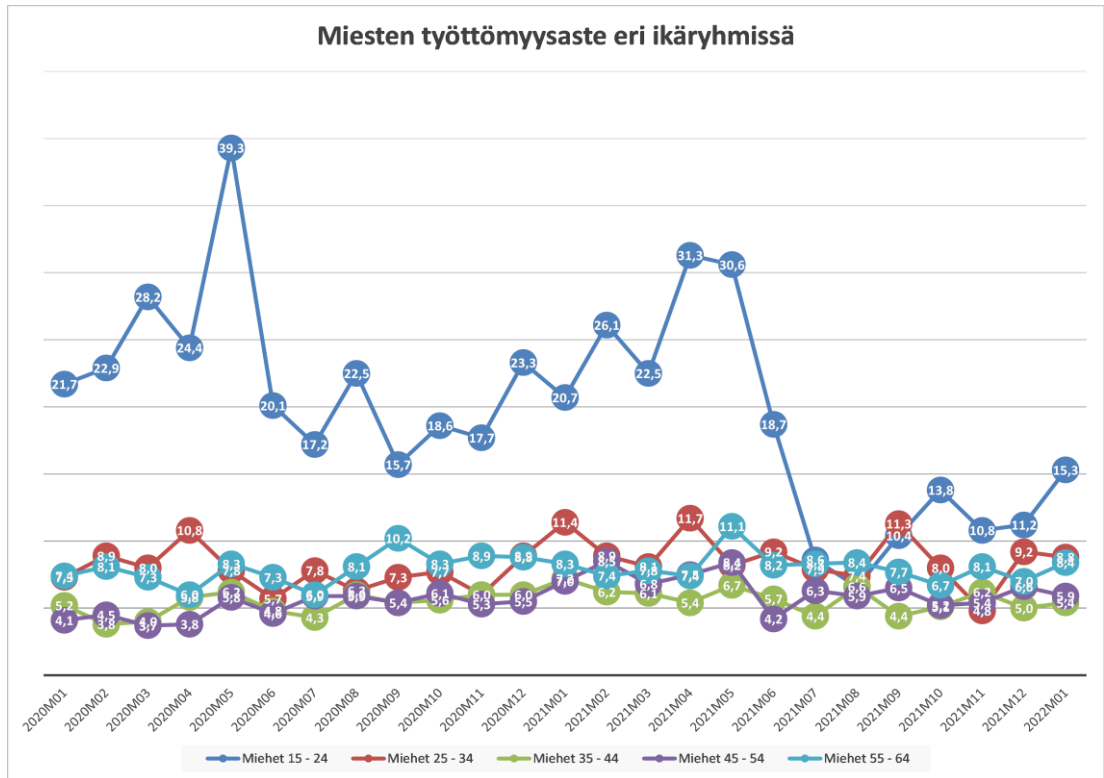
Kuvio. Työttömien työnhakijoiden määrä sukupuolen mukaan kuukausittain ajanjaksolla 1/2020–1/2022. Lähde: TEM. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Alla olevaan kuvaan on koottu työttömien työnhakijoiden määrän muutos eri ikäryhmissä. Lisäksi siinä on kuvattu pitkäaikaistyöttömien määrän muutos. Kuvasta näkyy, kuinka työttömien työnhakijoiden määrä laski syys-marraskuussa 2020 mutta nousi sitten joulukuussa. Syksyn 2021 aikana työttömien määrä laski selvästi ja marraskuuhun mennessä työttömyys painui ennätysalhaiseksi. Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi kuitenkin nousuun. Työttömistä aiempaa useampi on siten nähtävästi pitkäaikaistyöttömänä.

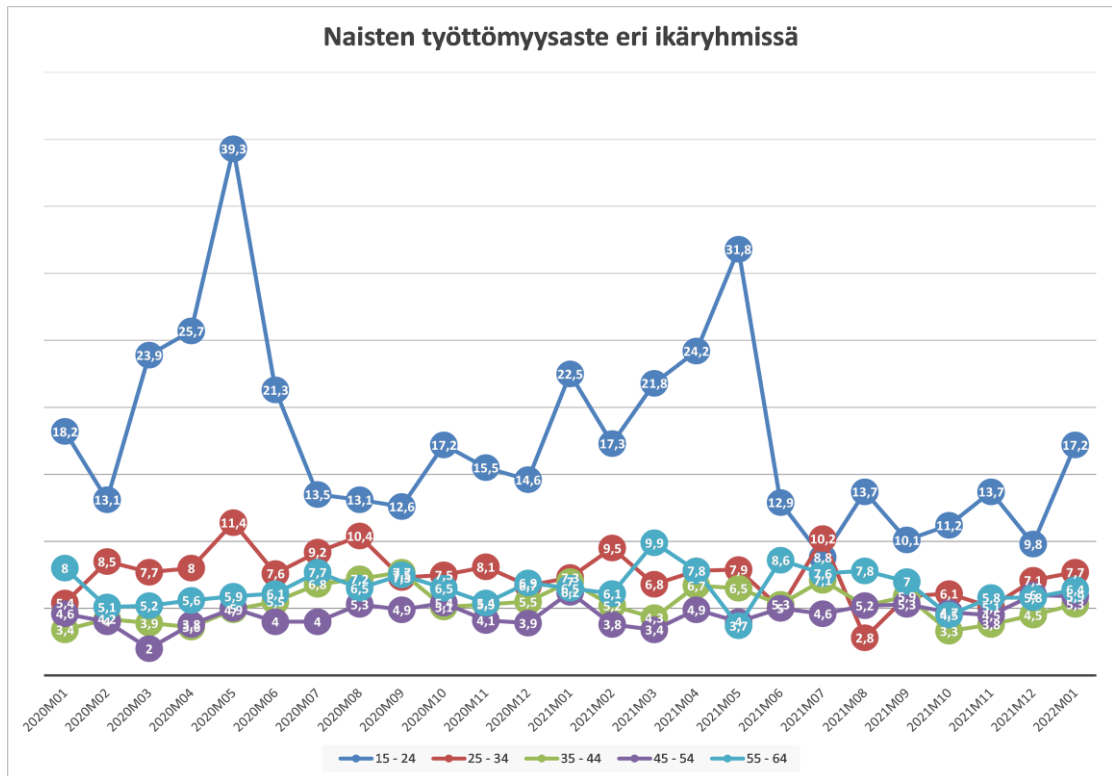


Kuvio. Työttömien työnhakijoiden määrän muutos tammikuusta 2020 lähtien. Lähde: TEM, työnvälitystilasto. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Kaikkein nuorimpien ja toisaalta vanhimpien ikäryhmien työttömyysaste on molemmilla sukupuolilla keskimääräistä korkeampi, mutta naisten työttömyysaste on useimpina kuukausina ollut miesten vastaavaa alempi. Työttömyysaste aleni useimmissa ikäluokissa vuoden 2021 aikana, mutta joulukuussa tapahtui pieni käänne ylöspäin, joka jatkui myös tammikuussa. Alla olevissa kuvissa kuvataan miesten ja naisten työttömyysastetta eri ikäryhmissä.



Kuvio. Miesten työttömyysaste ajanjaksolla 1/2020–1/2022. Lähde: Tilastokeskus. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.



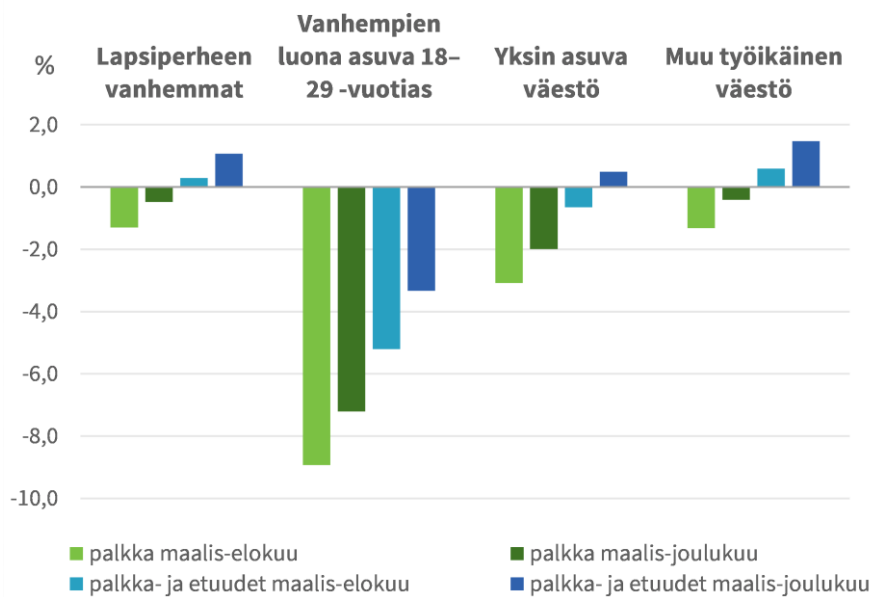
Kuvio. Naisten työttömyysaste ajanjaksolla 1/2020–1/2022. Lähde: Tilastokeskus. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Työmarkkina-asemaltaan heikoimmassa asemassa olevien lapsiperheiden palkkatulot laskivat ensimmäisenä koronakeväänä jyrkemmin kuin muiden lapsiperheiden

Sanna Kärkkäinen ja Timo Kauppinen

Koronaepidemia laski työikäisen väestön palkkatuloja keväällä 2020 edellisen vuoden tulotasoon nähden. Lapsiperheiden vanhemmilla muutos oli samaa tasoa kuin työikäisellä väestöllä yleensä. Tulokset käyvät ilmi lapsiperheiden toimeentuloa koronaepidemian aikana käsittelevän tutkimuksen ennakkotuloksista. Tutkimus julkaistaan myöhemmin maaliskuussa.

Lapsiperheiden välillä oli tutkimuksen mukaan kuitenkin eroja siten, että erityisesti työmarkkina-asemaltaan haavoittuvimmassa asemassa olevissa perheissä palkkatulot olivat pudonneet jyrkemmin kuin muissa lapsiperheissä. Sosiaaliturvaetuudet tasoittivat tulonmenetyksistä aiheutuneita eroja eri lapsiperheiden välillä. Etenkin työttömyysetuudet vaikuttavat olleen tärkeässä osassa korvaamaan tulonmenetyksiä koronaepidemian aikana.



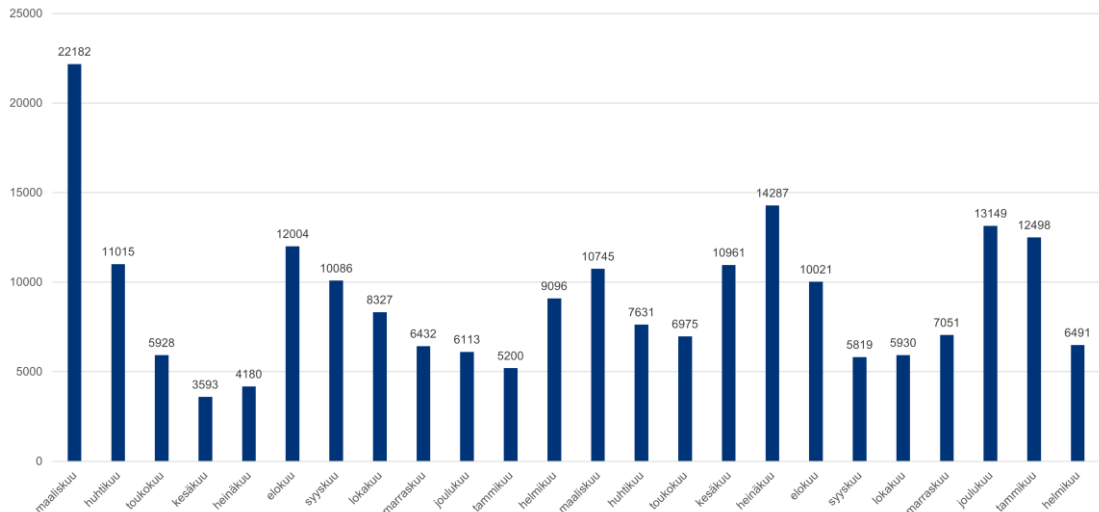
Kuvio. Palkkatulojen ja palkka- ja etuustulojen summan muutos vuosien 2019 ja 2020 välillä lapsiperheen vanhemmilla, vanhempien luona asuvilla nuorilla aikuisilla (18–29-v.), yksin asuvilla ja muulla 18–64-vuotiaalla väestöllä. Lähde: Kärkkäinen S, Mesiäislehto M, Sirniö O, Karvonen S ja Kauppinen TM (tulossa 3/2022): Etuudet tasoittivat korona-ajan palkkatulojen menetyksiä lapsiperheissä. Tutkimuksesta tiiviisti xx/2022. Suomen sosiaalinen tila xx/2022. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. Lisätty verkkosivuille 9.3.2022.

Väestön neuvonta ja ohjaus

Koronaneuvonnan yhteydenottomäärät laskivat selvästi helmikuussa

Marko Lähteenmäki, Minna Kuitunen, Anna-Leena Lohiniva ja Laura Kestilä

Suomalaisten yhteydenotoissa Digi- ja väestöviraston koronaneuvontaan havaittiin loppuvuonna 2021 merkittävää kasvua. Joulukuussa yhteydenottoja oli yhteensä peräti yli 13 000 ja tammikuussa lähes 12 500. Helmikuussa yhteydenottomäärät laskivat selvästi: niitä oli yhteensä kuukauden aikana vajaa 6 500.



Kuvio: Yhteydenottojen lukumäärä Digi- ja väestöviraston koronaneuvontaan kuukausittain ajalla 3/2020–2/2022. Lähde: Digi- ja väestövirasto. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Kysytyjä asioita ajalla 21.2.–5.3.2022 ovat olleet mm. seuraavat:

- Matkustus: maahantulo-rajaukset, matkustusrajaukset eri maihin, rajalla hyväksytyt koronatestit
- Altistuminen; mitä pitää tehdä, jäljitys, voinko mennä töihin, tarvitseeko jäädä karanteeniin, kun on rokotettu, joudunko karanteeniin ja kuinka pitkäksi aikaa, ei oireita mutta pitääkö mennä testiin, raskaus ja korona, altistuminen harrastuksissa
- Rokotukset; kolmannen tai neljännen rokotteen ottaminen, kaksi rokotusta ja sairastettu korona – milloin voin ottaa kolmannen rokotteen, yleisesti rokotusvälit, rokotusten haitat, rokotussuojan kesto, eri rokotteet ja niiden saatavuus, rokotuksen jälkioireet, altistunut – voiko saada rokotteen
- Karanteenin pituus, perheessä sairastuminen – voiko muut mennä töihin/kouluun tai kuinka kauan pitää olla karanteenissa, terveydenhuollosta ei ole soitettu ohjeita, karanteenin lyhentäminen, tartuntatautipäiväraha, virallinen karanteenimääräys
- Eristyksen päättäminen, eristyksen noudattaminen, eristyspäivien laskeminen
- Kotitesti positiivinen – mitä teen, onko luotettava, miten pääsen testiin, onko testiin pakko mennä vaikka ei ole oireita, meneekö kotitestin tulos Omakantaan, kuinka kauan positiivinen tulos näkyy testeissä
- Yleistä tietoa pandemiasta, tartuntatautiluvut, koronan immuniteetti, tilastot, Omikron, itämisaika, oireet, alueelliset ohjeet, vasta-ainetestit, jälkioireet, viruksen säilyminen pinnoilla, tarttuminen, korvaukset

Koronavilkusta ja koronapassista kysyttiin mm. seuraavia asioita:

Koronavilkku

- Miten uudet altistumisilmoitukset tulevat?
- Vieläkö koronavilkkuu tarvitaan? Voiko sen poistaa?

Koronapassi

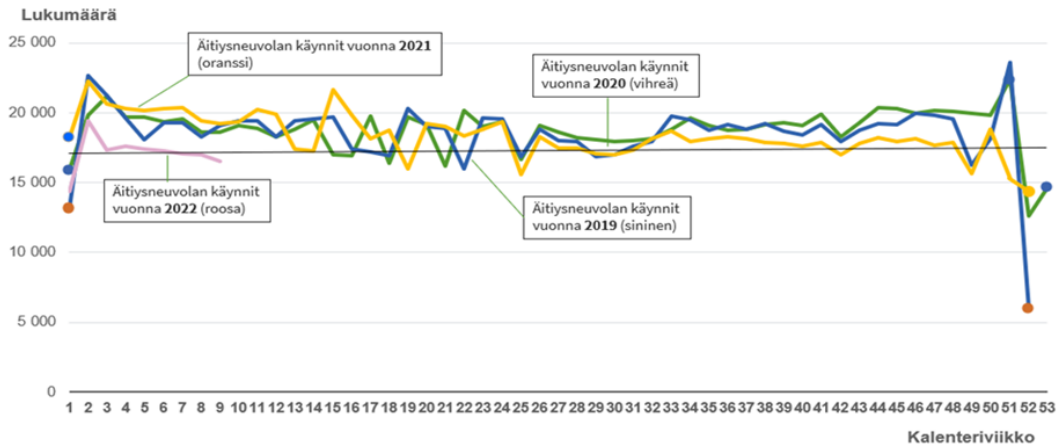
- Miten saa kotitestin tuloksen koronapassiin?
- Omakannan tiedot ovat väärin ja passi ei toimi
- Alaikäisen koronatodistus
- Ei lue QR-koodia
- Kuinka kauan voimassa (esim. kahden rokotuksen jälkeen)?
- Rokotukset eivät näy passissa
- Ulkomaalaisen koronapassi
- Miten sairastettu korona näkyy koronapassissa?

Palvelut ja etuudet

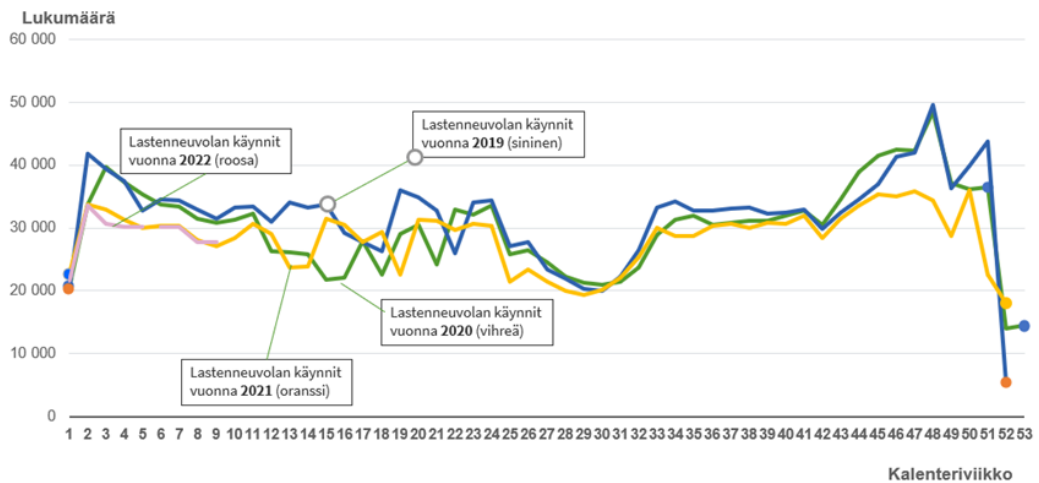
Äitiys- ja lastenneuvolakäynnit

Eeva Reissell, Päivi Lindberg ja Pekka Rissanen

Perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolakäynnit olivat vuonna 2021 pääosin samalla tasolla kuin koronavirusepidemiaa edeltävänä vuonna 2019 ja ensimmäisenä pandemiavuonna 2020. Syksystä 2021 lähtien äitiysneuvolakäyntien määrä on ollut viikkotasolla pienempi kuin edeltävinä vuosina, mutta tiedonsiirto-ongelmat voivat vaikuttaa käyntilukemiin.



Kuvio: Perusterveydenhuollon äitiysneuvolakäynnit viikoittain vuosina 2019–2022. Apotti tietojärjestelmän käyttöönotto keväällä 2021 on aiheuttanut Uudenmaan alueen tiedoissa epävarmuutta, joka on huomioitava. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022

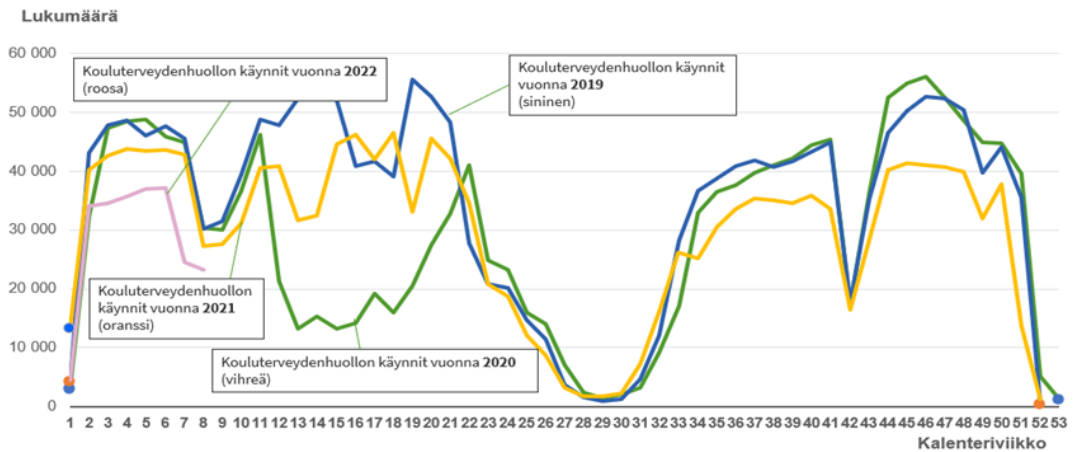


Kuvio: Perusterveydenhuollon lastenneuvolakäynnit kuukausittain vuosina 2019–2022. Apotti tietojärjestelmän käyttöönotto keväällä 2021 on aiheuttanut Uudenmaan alueen tiedoissa epävarmuutta, joka on huomioitava. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käynnit

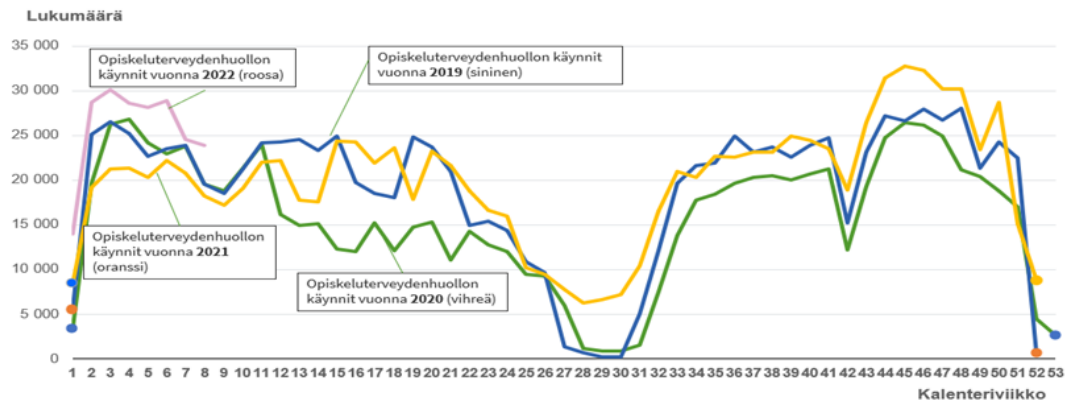
Eeva Reissell, Päivi Lindberg ja Pekka Rissanen

Kouluterveydenhuollon käyntimäärät perusterveydenhuollossa ovat olleet syksystä 2021 lähtien pienemmät kuin vuosina 2019 ja 2020. On kuitenkin huomioitava kevään 2021 jälkeen käyntivolyymeissä esiintyvä huomattava epävarmuus. Tämä johtuu tietojen siirtoon liittyvistä haasteista erityisesti Uudenmaan alueella.



Kuvio: Julkisen perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit viikoittain vuosina 2019–2021 ja alkuvuosi 2022. Apotti tietojärjestelmän käyttöönotto keväällä 2021 on aiheuttanut Uudenmaan alueen tiedoissa epävarmuutta, joka on huomioitava. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Opiskeluterveydenhuollon käyntimäärät perusterveydenhuollossa ovat olleet kesästä 2021 lähtien suuremmat kuin edellisvuosina. Sama havainto näyttäisi toistuvan myös syys- ja joululomien jälkeen.

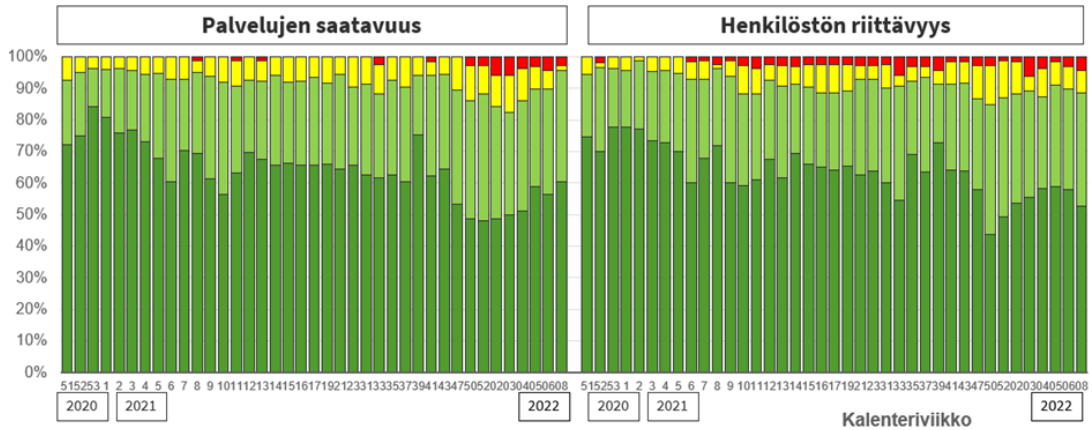


Kuvio: Opiskeluterveydenhuollon käynnit julkisessa perusterveydenhuollossa viikoittain vuosina 2019–2021 ja alkuvuonna 2022. Kevään 2021 jälkeen käyntivolyymeissä esiintyy huomattavaa epävarmuutta, mikä johtuu Uudellamaalla mm. Apotti-tietojärjestelmää käyttävien organisaatioiden tietojen siirtoon liittyviin haasteisiin. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Palvelunjärjestäjien arvioima neuvolapalvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys heikentynyt

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioima neuvolapalvelujen saatavuus samoin kuin henkilöstön riittävyys ovat viimeisten mittausten perusteella korjaantuneet vuodenvaihteen 2021–2022 notkahduksesta, joskin henkilöstön sairauslomat edelleen vaikeuttavat tilannetta.

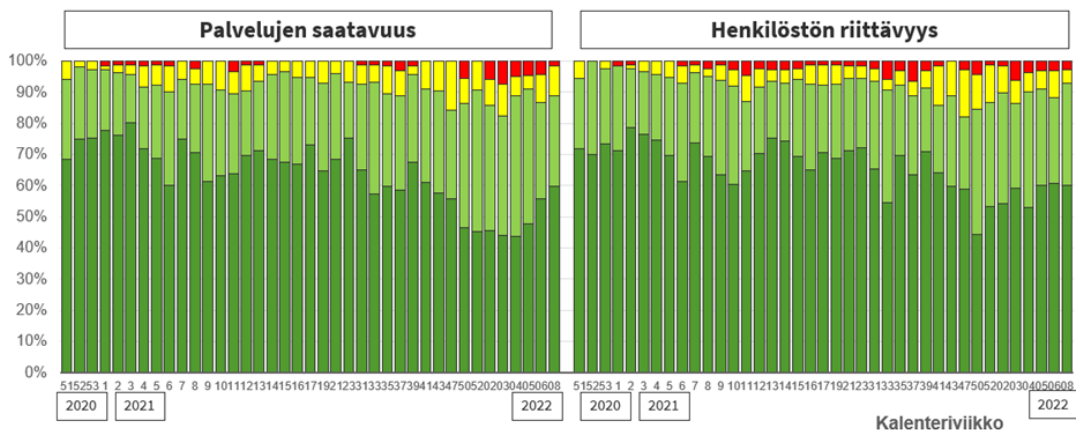


Kuvio: Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioimat neuvolapalvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys seurantakyselyn mittausviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022

Palvelunjärjestäjien arvioima kouluterveydenhuollon palvelujen saatavuus heikentynyt

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioima kouluterveydenhuollon palvelujen saatavuus on viimeisten, poikkeuksellisesti viikoittain, tehtyjen mittausten perusteella parantunut vuodenvaihteen 2021–2022 hankalasta tilanteesta. Henkilöstön riittävydessä on ollut pitempään haasteita.

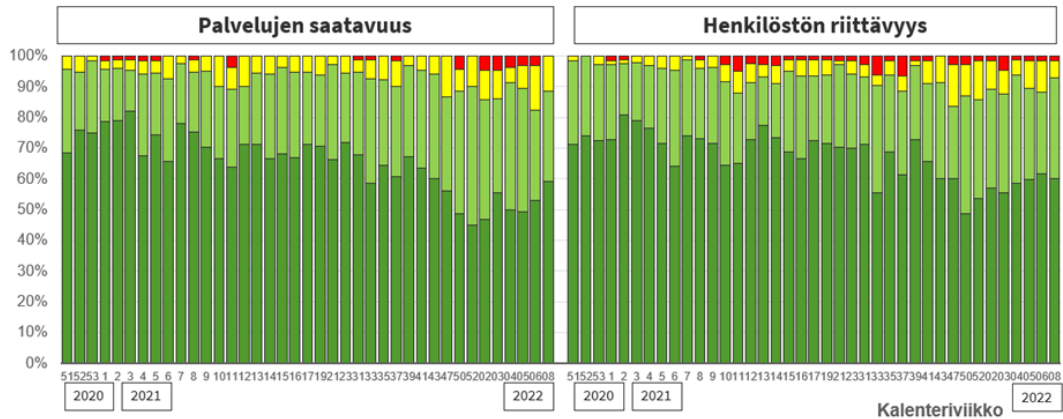


Kuvio: Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioimat kouluterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys seurantakyselyn mittausviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Palvelunjärjestäjien arvioima opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys ovat olleet palvelunjärjestäjien arvioimana aikaisempaa haasteellisempia vuodenvaihteessa 2021–2022, joskin kriittistä henkilöstöpulaa on esiintynyt vähemmän kuin aikaisemmin vuoden 2021 aikana. Syksystä 2021 alkaen mahdollisesti lisääntyneitä käyntimääriä ei palvelunjärjestäjien sanallisissa kommentoissa mainita saatavuusongelmien yhteydessä. Henkilöstön poissaolot ja rekrytointiongelmat toistuvat näissä vastauksissa.

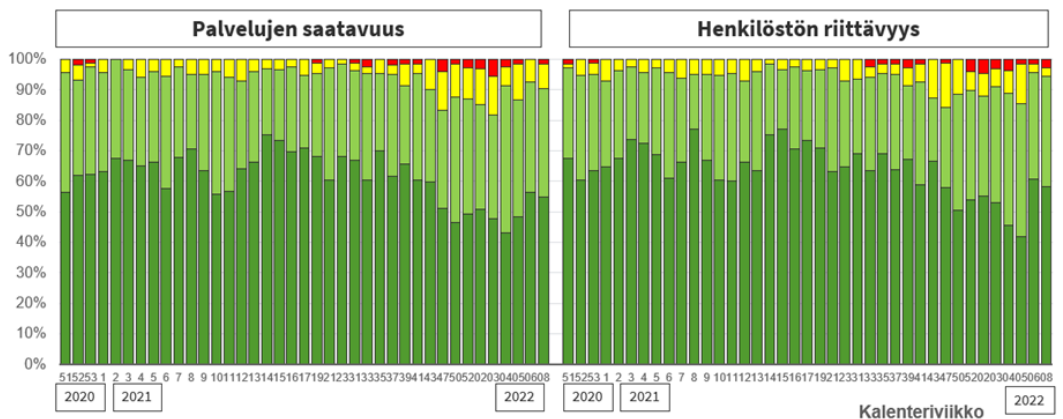


Kuvio: Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioimat opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys seurantakyselyn mittausviikoittain vuosina 2020 ja 2021. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Palvelunjärjestäjien arvioima mielenterveystyön palvelujen saatavuus samoin kuin henkilöstön riittävyys on korjaantumassa, mutta eri palvelumuodoissa esiintyy kroonisemmaksi muodostuneita ongelmia

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Monien muiden palveluiden tapaan mielenterveystyön perusterveydenhuollon palveluiden saatavuudessa oli huolestuttavia tai vaikeutuneita tilanteita vuodenvaihteessa 2021–2022. Palvelunjärjestäjien raportoima tyytyväisyys henkilöstön riittävyyteen on korjaantunut jonkin verran viimeisten viikkojen aikana.



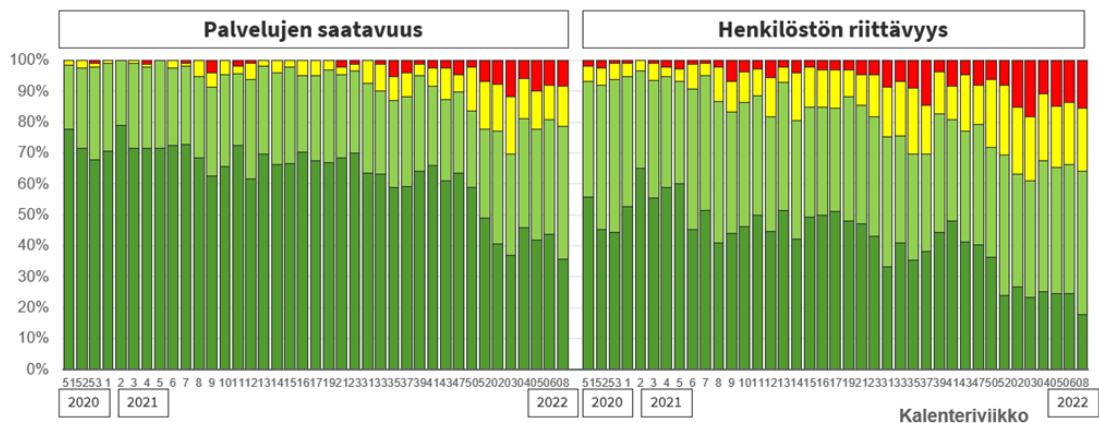
Kuvio: Perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioimat mielenterveystyön palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys seurantakyselyn mittausviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Perusterveydenhuollon palvelujenjärjestäjien arvioimaa lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveyspalvelujen saatavuutta perustasolla ja erikoissairaanhoidossa on seurattu syksystä 2021 alkaen. Lapsilla ja nuorilla tilanne on huolestuttavien saatavuusongelmien osalta jatkunut hankalana erityisesti erikoissairaanhoidon osalta, mutta myös perustason ongelmia on mm. psykologipulan vuoksi. Nuorilla mainitaan olevan lisääntyvästi mielenterveysongelmia ja nuorisopsykiatreista on pulaa. Aikuisten kohdalla perustason palveluihin ollaan jonkin verran tyytyväisempiä kuin lasten ja nuorten kohdalla, mutta kriittisiksi koettuja tilanteita on ollut seuranta-aikana useammin. Palvelunjärjestäjien kommenttien perusteella tilanne missään näissä palveluissa ei välttämättä johdu suoraanaisesti koronaepidemiasta eikä näissä nähty samanlaista notkahdusta raportoidussa henkilöstön riittävydessä vuodenvaihteessa 2021–2022 kuin useissa muissa palvelumuodoissa.

Iäkkäiden henkilöiden kotiin annettavien sosiaalihuollon palveluiden tilanteen kriisi jatkuu- erityisesti henkilöstön riittävyys ongelmallista

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Sosiaalihuollon iäkkäille henkilöille kotiin annettavien palveluiden saatavuuden tilanne on heikentynyt loppuvuodesta 2021. Erityisesti henkilöstön riittävydessä on lähes koko mittaushistorian ajan ollut huolestuttavia ja vaikeutuneita tilanteita kasvavalla trendillä. Tilanne on pitkin syksyä kiristynyt niin, että vajaa viidennes pitää tilannetta jatkuvasti kriittisenä ja tyytyväisten määrä on laskenut myös vajaaseen viidennekseen vastaajista. Henkilöstön koronainfektioihin liittyvät sairausloimat mainitaan usein tilanteen kiristymisen syyksi.

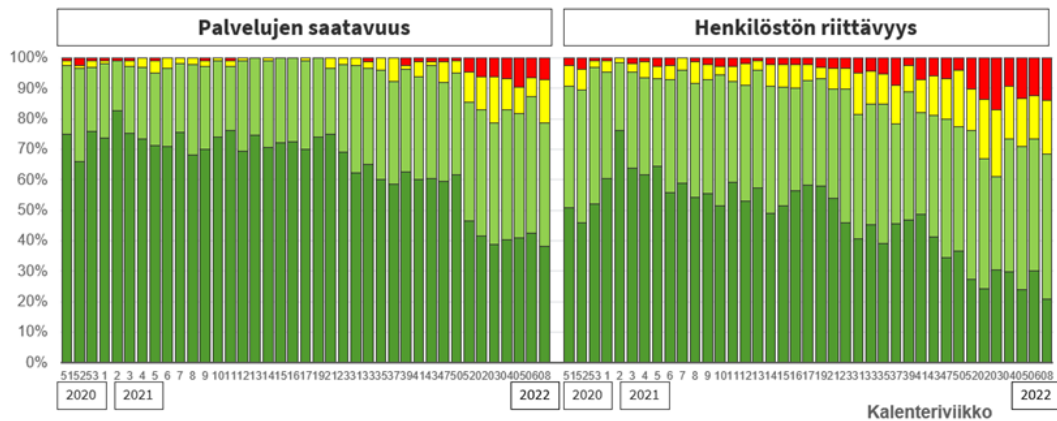


Kuvio: Iäkkäiden henkilöiden kotiin annettavat sosiaalihuollon palvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioiden mukaan kyselyviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautiset asumispalveluissa henkilöstötilanne ja palveluiden saatavuus ovat entisestään huonontuneet koronatilanteen kiristyttyä

Eeva Reissell, Marko Grönholm ja Pekka Rissanen

Sosiaalihuollon iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisissa asumispalveluiden saatavuus on heikentynyt syksyn 2021 aikana. Erityisesti henkilöstön riittävyys on iäkkäiden kotihoidon tapaan kriisiytynyt. Viimeaikaiset mittaukset osoittavat kasvavia trendejä huolestuttavien ja vaikeutuneiden tilanteiden suhteen ja palveluiden tilaa pitää järjestävistä tahoista vain harva hyvänä. Henkilöstön sairastuminen laitosepidemioissa on mainittu useissa järjestäjien kommentteissa syyksi ongelmien kärjistymiseen entisestään.



Kuvio: läkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisten asumispalvelujen saatavuus ja henkilöstön riittävyys perusterveydenhuollon palvelunjärjestäjien arvioiden mukaan viikoittain vuosina 2020-2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuus

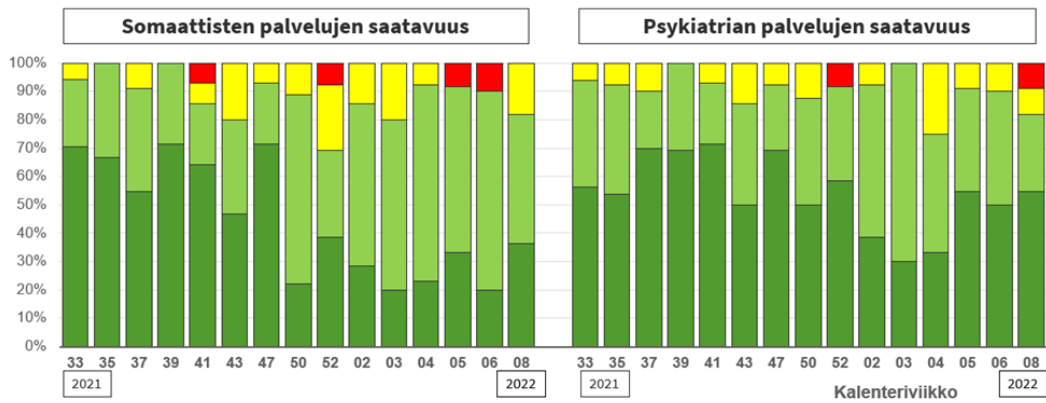
Eeva Reissell ja Pekka Rissanen

Erikoissairaanhoidon kiireetöntä hoitoa odottavien tiedot on raportoitu kolmasti vuodessa THL:n tietokantoihin ja vuodesta 2021 lähtien tiedot päivitetään kuukausittain aina kuukauden viimeisen päivän tilanteen mukaan. Yli 180 vuorokautta hoitoa odottaneiden prosenttiosuus on jonotietojen perusteella noussut vuoden 2021 aikana erityisesti psykiatrian erikoisalalla. Viimeisissä maaliskuun 2022 tiedoissa on kuitenkin teknisistä syistä ongelmia ja näiden julkaisu on myöhästynyt, joten tilannetta ei tähän voi päivittää.

THL ryhtyi keräämään keväällä 2020 julkisen erikoissairaanhoidon tietoja Hoitoilmoitusrekisteriin (Hilmoon) päivittäin kaikista Manner-Suomen sairaanhoitopiireistä. Vuosien 2020 ja 2021 ennakkotiedot on julkaistu ja niiden avulla voidaan arvioida koronaepidemian aikaista palveluiden käyttöä. Uusia tietoja ei näihin ennakkotietoihin ole kuitenkaan päivittynyt edellisen tammikuun lopun raportoinnin jälkeen.

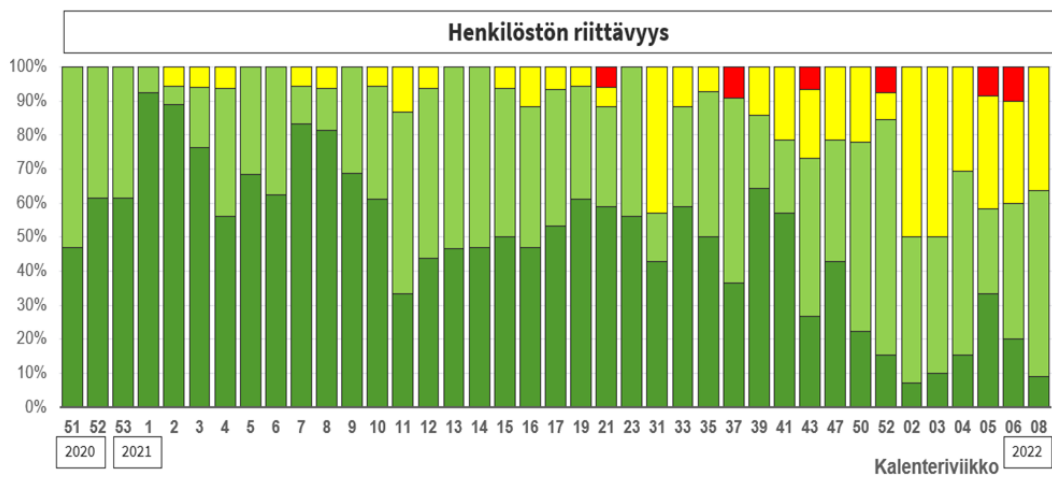
Palvelunjärjestäjien arvioima erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuus on heikentynyt erityisesti somaattisen vuodeosastohoidon kohdalla – taustalla on ongelmallinen henkilöstötilanne

Erikoissairaanhoidon tilanteen arviointia palvelunjärjestäjien vastausten perusteella hankaloittaa se, että yksittäisten erikoisalajien vaikeutunut tilanne voi peittyä kokonaistilanteen arvioinnin alle. Vuodenvaihteen 2021–2022 hankala henkilöstötilanne näkyy kuitenkin erityisesti somaattisten erikoisalajien kohdalla palvelujen saatavuudessa.



Kuvio: Erikoissairaanhoidon palvelunjärjestäjien arvioima somaattisten ja psykiatristen palvelujen saatavuus seurantakyselyssä mittausviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Vuodenvaihteen ongelmat somaattisten vuodeosastojen henkilöstön riittävydessä eivät ole vielä korjaantuneet ja palvelunjärjestäjistä tyytyväisiä ovat vain harvat. Taustatekijä on vastausten mukaan ollut henkilöstön sairastuminen koronaan. Trendi on ollut vastaava myös tehohoidossa ja psykiatrisessa vuodeosastohoidossa, mutta tilanne ei ole ollut yhtä pitkittynyt.



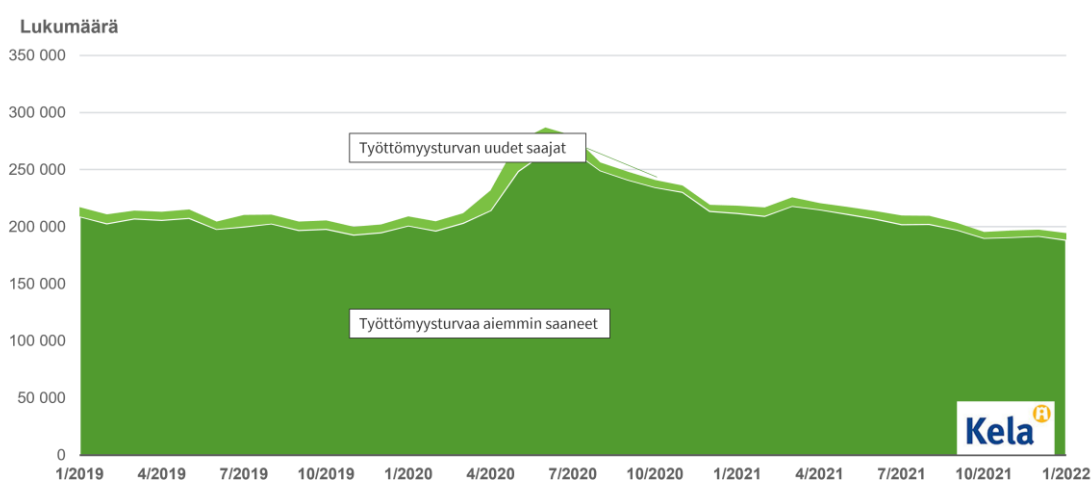
Kuvio: Erikoissairaanhoidon palvelunjärjestäjien arvioimat somaattisen vuodeosastohoidon palvelujen henkilöstön riittävyys seurantakyselyn mittausviikoittain vuosina 2020–2022. Lähde: THL. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen tarve väheni tai pysyi ennallaan vuonna 2021 edellisvuoteen verrattuna, alkuvuonna ei suuria muutoksia

Merita Mesiäislehto ja Laura Kestilä

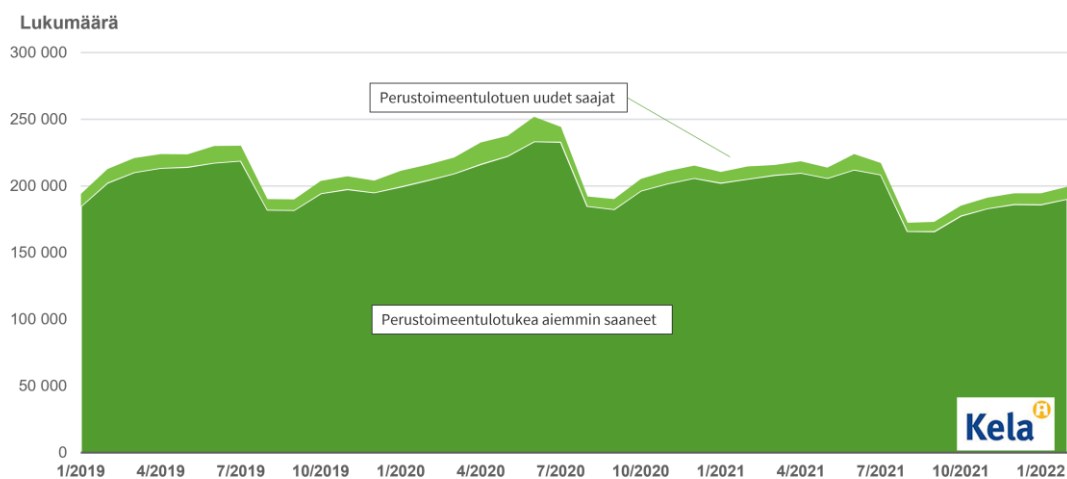
Kelan tietojen mukaan työttömyyteen ja mataliin tuloihin liittyvien etuuksien tarve väheni tai pysyi ennallaan vuonna 2021. Tartuntatautipäivärahan tarve moninkertaistui.

Vuoden 2021 aikana työttömyysturvaa maksettiin yhteensä noin 356 000 henkilölle. Heistä yrittäjien työmarkkinatuen saajia oli 32 000. Kaikkien työttömyysturvaa saavien määrä laski edellisvuodesta 14 prosentilla. Työttömyysturvan saajia oli kaikissa ikäryhmissä vähemmän kuin vuonna 2020 ja nuorimmassa 18–24-vuotiaiden ikäryhmässä myös vähemmän kuin vuonna 2019.



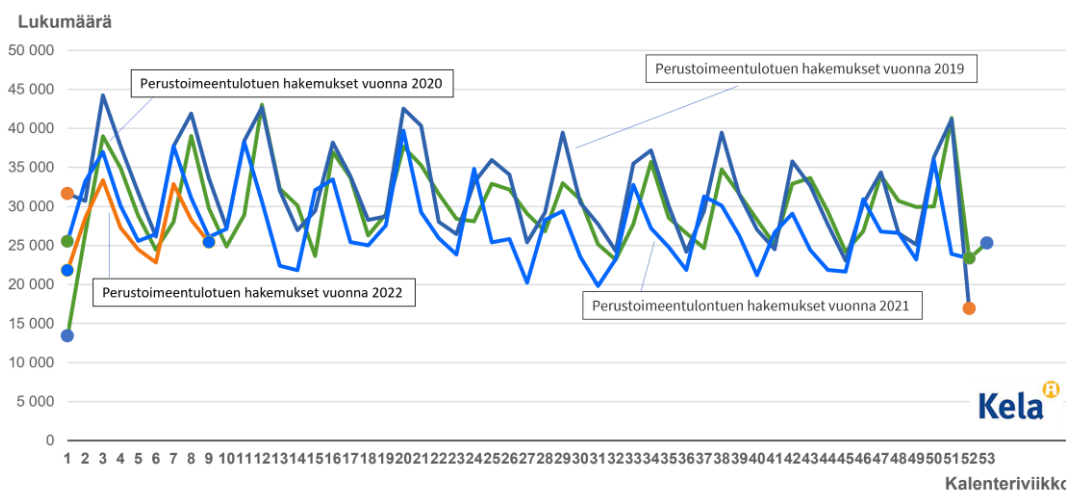
Kuvio. Työttömyysturvan saajat 1/2019–2/2022. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Perustoimeentulotukea maksettiin vuonna 2021 yhteensä 379 000 henkilölle 268 000 kotitaloudessa. Sekä tukea saavien kotitalouksien (– 20 000) että henkilöiden (– 38 000) määrä väheni edellisestä vuodesta. Perustoimeentulotuen saajia oli kaikissa ikäryhmissä vähemmän kuin vuonna 2020 ja ainoastaan 35–44-vuotiaiden miesten ryhmässä enemmän kuin vuonna 2019. Suurin ero (yli –10 %) edellisvuoteen oli 18–24-vuotiaiden miesten sekä 18–34-vuotiaiden naisten ryhmissä.

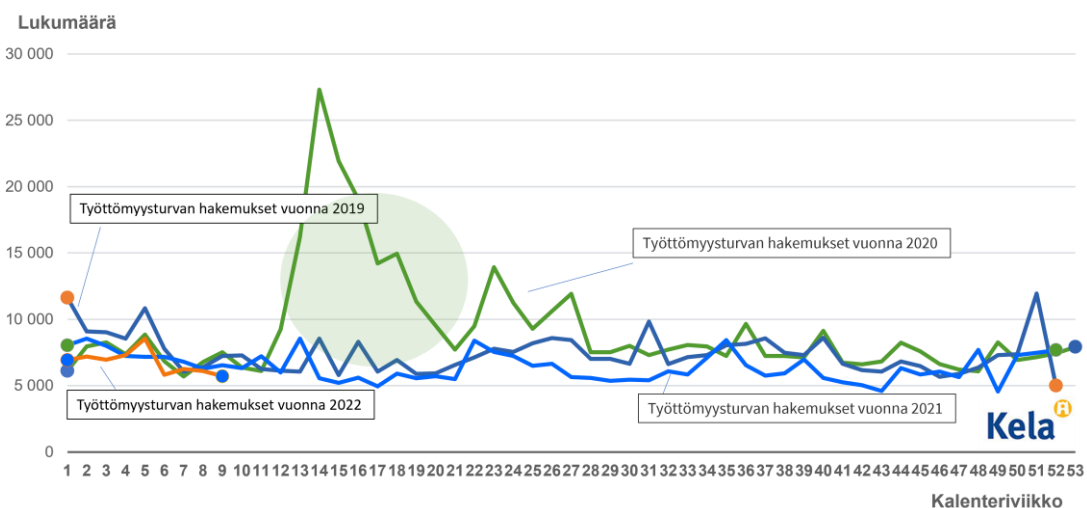


Kuvio. Perustoimeentulotuen saajat vuosina ajanjaksolla 1/2019–2/2022. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen hakemusmäärissä ei alkuvuonna ole havaittu mitään erityistä poikkeamaa, vaihtelu on normaalia viikkovaihtelua.



Kuvio: Perustoimeentulotuen hakemusten määrä vuosina 1/2019–2/2022. Lähde. Kela. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.



Kuvio: Työttömyysturvan hakemusten määrä vuosina 1/2019–2/2022. Lähde. Kela. Päivitetty verkkosivuille 9.3.2022.

Vuoden 2021 aikana sairauspäivärahaa maksettiin yhteensä 305 000 henkilölle, mikä on noin 10 000 enemmän kuin vuonna 2020. Saajia oli suunnilleen saman verran kuin vuonna 2019. Tartuntatauti-päivärahan saajien määrä moninkertaistui edelleen ja sitä maksettiin vuonna 2021 jo lähes 127 000 henkilölle. Saajia oli siis noin 100 000 enemmän kuin vuonna 2020. COVID-19-diagnoosilla maksettuista sairaus- ja tartuntatautipäivärahoista voi lukea lisää Kelan tutkimusblogista.